

การศึกษาภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกร แขวงระเทศมราย เขตหนองจอก
กรุงเทพมหานคร

T097814

โดย

นางสาวพิกุล อัยอ่อน

รฟ.
พ631ก
2526

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาบริหารธุรกิจ เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง พ.ศ. 2526

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

ปัญหาพิเศษ

ของ

นางสาวพิกุล อยู่ออน

เรื่อง

การศึกษาภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกร แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก
กรุงเทพมหานคร

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ (บริหารธุรกิจเกษตร)

เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์รังสรรค์ โนชัย)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์บรรเลง ศรีพัฒน์ไธย)

รฟ.
พ ๖๘๑๓
๒๕๒๖

พ.ศ. ๒๕๒๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ในการจัดทำปัญหาพิเศษ เรื่อง การศึกษาภาวะเศรษฐกิจของกลุ่ม
เกษตรกร แขวงกระทุมราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ สามารถ
สำเร็จลุล่วงมาได้ ก็โดยผู้มีพระคุณหลายท่านด้วยกันที่ไกรภุณาให้ทั้งข้อคิดเห็น ข้อ
มูลที่เกิดประโยชน์ และความช่วยเหลือต่าง ๆ นับตั้งแต่การออกแบบการวิจัย ตลอดจน
จนการตรวจทานเพื่อความถูกต้องและการเช่ารูปเล่ม ซึ่งถ้าปราศจากความช่วย
เหลือจากท่านเหล่านั้น งานนี้ก็จะไม่สำเร็จลงได้เลย ข้าพเจ้าผู้วิจัยจึงใคร่ขอจารึก
ชื่อของท่านผู้มีพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย คือ

อาจารย์วิเชษฐ์ มณีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้กำลังใจแนะแนว
ความคิดรวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนการเสียสละเวลาในการ
ตรวจทานแก้ไข และให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย

อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการตรวจทาน
และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สำนักงานเกษตร เขตหนองจอก ไกรภุณาให้ความช่วยเหลือในค่านข้อมูล
และสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตรของท้องถิ่นเป็นอย่างดี

เจ้าหน้าที่เกษตร เขตหนองจอก ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
สะดวกตลอดจนการติดต่อกับกลุ่มเกษตรกร

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์และผู้ไกรภุณาให้ความช่วยเหลือ
ทั้งที่ไกรภุณาแล้ว และที่ไม่ไกรภุณาแล้วทั้งหมดมา ณ ที่นี้ด้วย

พิบูล อัยอ่อน

8 มีนาคม 2527

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1	บทนำ	1
	- ความสำคัญของปัญหา	1
	- วัตถุประสงค์	2
	- ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ	3
	- ขอบเขตการวิจัย	3
	- คำนียามศัพท์	4
	- ระยะเวลาในการดำเนินงาน	5
บทที่ 2	การตรวจเอกสาร	
	- วิธีการและอุปกรณ์	12
	- การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 3	ผลการวิจัย	
	- ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	15
	- อาชีพและรายได้ของสมาชิกเกษตรกร	25
	- ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	27
	- ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	36
	- การจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกเกษตรกร	60
	- การบริการและการช่วยเหลือทางสังคม	64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 สรุปลและขอเสนอแนะ	
- สรุปล	65
- ขอเสนอแนะ	66
เอกสารอ้างอิง	67
ภาคผนวก	68

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	15
2	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	16
3	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	17
4	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	18
5	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	19
6	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	20
7	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	21
8	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	22
9	ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร	23
10	ระยะเวลาในการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่ม เกษตรกรจำนวน 92 คน	24
11	อาชีพและรายได้	25
12	อาชีพและรายได้	26
13	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	27
14	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	28
15	ชนิดของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสถาบันเกษตรกร	29
16	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	30
17	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	31
18	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	33
19	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	34
20	ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	35
21	ที่ดินและการใช้ประโยชน์	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	37
23	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	38
24	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	39
25	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	40
26	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	41
27	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	42
28	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	43
29	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	44
30	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	45
31	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	46
32	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	47
33	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	48
34	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	49
35	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	50
36	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	51
37	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	52
38	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	53
39	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	54
40	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	55
41	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	56
42	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	57
43	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
44	ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน	59
45	การจำหน่ายผลผลิต	60
46	การจำหน่ายผลผลิต	61
47	การจำหน่ายผลผลิต	62
48	การจำหน่ายผลผลิต	63
49	การบริการและการช่วยเหลือทางสังคมของสมาชิก กลุ่มเกษตรกร	64

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ครอบคลุมเกือบร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมด จึงทำให้มีฝนตกชุกแถมเดือน พฤษภาคม ตุลาคม สภาพภูมิประเทศเหล่านี้จึงเหมาะสมอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ประชาชนส่วนใหญ่จึงหันมาประกอบอาชีพในการทำนาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน ถ้าเปรียบเทียบพื้นที่ในการทำนาของเกษตรกรทั้งหมด กับอาชีพการเกษตรอื่น ๆ จะเห็นว่ามากกว่า ซึ่งมีจำนวนถึง 59,970,000 ไร่ (2525) นอกจากนั้นชาวยังเป็นพืชหลักของคนไทย และเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นเราจะเห็นว่าผลผลิตชาวยังเป็นสินค้าออกอันดับหนึ่งของประเทศตลอดมา แต่เกษตรกรผู้ผลิตชาวยังอยู่ในฐานะที่ยากจน ทั้งนี้เป็นเพราะเกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังไม่ยอมรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่ต้องใช้เงินทุนค่อนข้างสูง เกษตรกรไม่มีเงินทุนพอที่จะจัดหาซื้อมาใช้ได้ และเกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ต้องอยู่ในฐานะเช่าผู้อื่นทำการผลิต ความช่วยเหลือของรัฐบาลในปัจจุบันยังไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรอยู่ในระดับต่ำ

อย่างไรก็ตามด้วยเหตุผลที่ประเทศไทยมีพื้นที่ทำนามาก สภาพของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีต่อการผลิตชาวยังแตกต่างกันออกไป เช่นพื้นที่ทำการเกษตรของ เขตหนองจอก ซึ่งมีระบบการชลประทานที่ดี มีคลองที่สำคัญอยู่หลายสายด้วยกัน คือ คลองแสนแสบ คลองนครเนื่องเขต คลองเจ๊ก ฯลฯ สภาพแวดล้อมเหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำนาของเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางการผลิตและผลผลิต เกษตรกรในเขตหนองจอกต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับโรคแมลงและศัตรูมาทำลาย ตลอดจนปัญหาของราคาผลผลิตตกต่ำ เพราะถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาผลผลิต ซึ่งปัญหาเหล่านี้รัฐบาลควรจะดำเนินการแก้ไข เพื่อป้องกันเศรษฐกิจของเกษตรกรและของประเทศไม่ให้ตกต่ำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของราษฎรในบ้านต่าง ๆ ได้แก่
  - การศึกษา
  - ค่าครองชีพ
  - ขนาดของครอบครัว
  - อาชีพส่วนใหญ่
  - การถือครองที่ดิน
2. เพื่อศึกษาภาวะเศรษฐกิจโดยทั่ว ๆ ไปของเกษตรกร ได้แก่
  - รายได้ของครอบครัว
  - ฐานะทางเศรษฐกิจ
  - ผลผลิตและการจำหน่าย
  - ค่าใช้จ่ายในการผลิต
  - องค์การที่สนับสนุนคานธุรกิจ
  - สถาบันเกษตรกร
  - การตลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะโดยทั่วไปของท้องถิ่นในเขตหนองจอกคานต่าง ๆ เช่น การคมนาคม จำนวนประชากร การอนุรักษ์ดินและน้ำ
2. ทำให้ทราบลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มเกษตรกร แขวงกระทู้ม-ราย เช่น ขนาดของครอบครัวโดยเฉลี่ย การศึกษา อาชีพหลักของราษฎร อาชีพของราษฎร การถือครองที่ดิน เป็นต้น
3. ทำให้ทราบภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปของกลุ่มเกษตรกร แขวงกระทู้มราย การจำหน่ายผลผลิต ตลาดที่สำคัญในการจำหน่ายผลผลิต การรൂรราคาขึ้นลงของผลผลิต
4. เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยของบุคคลอื่นต่อไป

ขอขอบเขตในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีอยู่ 5 หมู่บ้านเท่านั้น ที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในแขวงกระทู้มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ผู้ทำการศึกษาจึงศึกษาทั้งหมดมี 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 7, 8, 9, 10 และ 11 เท่านั้น

นียบามศัพท์

ศัพท์ที่ควรทราบ

1. กลุ่มลูกค้า ช.ก.ส. คือกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับการพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ความช่วยเหลือในค่านสินเชื่อ และกานวิชาการ เพื่อกำเนินการประกอบอาชีพ

2. กลุ่มเกษตรกร เป็นองค์การ หรือสถาบันที่ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป มีกิจกรรมในท้องถิ่น หรือภูมิภาคเดียวกัน ซึ่งได้รับการจดทะเบียน เป็นนิติบุคคล เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของกรมส่งเสริมการ เกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย ประมาณ 9 เดือน

เริ่ม วันที่ 1 กรกฎาคม 2526

สิ้นสุดการวิจัย วันที่ 10 มีนาคม 2527

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

งานที่ปฏิบัติ	เดือน (2526)						2527		
	7	8	9	10	11	12	1	2	3
1. เตรียมงานการสำรวจ เอกสาร ร่างแบบสอบถาม	→								
2. ทดสอบแบบสอบถาม		→							
3. ศึกษาและเก็บรวบรวม ข้อมูล			→	→	→				
4. วิเคราะห์ข้อมูล					→	→			
5. รวบรวมเขียนรายงาน						→	→	→	
6. พิมพ์และส่งรายงาน								→	→

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>งบประมาณ</u>	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (โดยประมาณ)	
	- ค่าวัสดุสิ่งตีพิมพ์	900 บาท
	- ค่าพาหนะออกงานสนาม	600 บาท
	- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	700 บาท
	รวม	2,200 บาท

ผู้ดำเนินการวิจัย

นางสาวพิกุล อัยอ่อน นักศึกษาปีที่ 4
 ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

อาจารย์วิเชษฐ มณีรัตน์
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

เขตหนองจอกเดิมเป็นที่รกร้างว่างเปล่ามีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ตามลักษณะภูมิประเทศ ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) โปรกใหญ่พระยาศรีพิพัฒน์ รัตนราชโกษา เป็นแม่กองจ้างชาวจีนชุกคลองขยายการคมนาคมทางน้ำ เพื่อประโยชน์ทางการเกษตร เมื่อชุกคลองเสร็จแล้วเรียกว่า "คลองเจ๊ก" เพราะเป็นคลองที่ชาวจีนชุก ต่อมาไคเปลี่ยนชื่อคลองใหม่ว่า "คลองแสนแสบ" เมื่อชุกคลองเสร็จและหมกภาวะศึกสงครามระหว่างไทยกับเขมรแล้วทางราชการไคอพยพชาวไทยมุสลิมภาคไค รวม 7 หัวเมือง ไคมาตั้งรกรากทำมาหากินตามบริเวณคลองแสนแสบ

ต่อมาไคมีการจัดตั้งบริษัทคุสยามขึ้นและไครับสัมประทานให้ชุกคลองต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่การกสิกรรม มีการชุกคลองต่าง ๆ แล้วเปิดโอกาสให้ประชากรเข้าจับจองที่ดิน ซึ่งมีผู้อพยพมาจากที่อื่น ๆ เข้าไปอาศัยตามลำคลองต่าง ๆ เพื่อตั้งถิ่นฐานทำมาหากินกระจายอยู่ทั่วไป บริเวณท้องดินนี้มีคนไทยที่นับถือพุทธศาสนาไคสร้างวัดวาอารามขึ้น ชาวไทยมุสลิมก็ไคสร้างมัสยิด เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาขึ้นหลายแห่ง ต่อมาทางราชการไคจัดการปกครองเป็นหมู่บ้าน ตำบล ตามระเบียบการปกครองสมัยนั้น เมื่อมีประชาชนมากขึ้นทางราชการไคยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ ในสมัยพระยาเพชรปราณีสีหราชรองเมือง เป็นสมุหนครบาล เมื่อประมาณ 2440 ไคตั้งที่ว่าการอำเภอที่ปากบึงหนองจอกฝั่งไคของคลองแสนแสบ สาเหตุที่เรียกหนองจอก เพราะมีดอกจอกมากในบริเวณลำคลอง หนอง บึง ต่อมาในปี พ.ศ. 2499 นายอำเภอสมัยนั้นมีความเห็นว่าที่ตั้งของอำเภอไม่เหมาะสมกับสภาพท้องที่ ประกอบกับอาคารว่าว่าการไคชำรุดทรุดโทรมเป็นอันมาก จึงย้ายที่ว่าการอำเภอไปสร้างในที่แห่งใหม่ โดยตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอในปัจจุบัน

อาณาเขตและพื้นที่

เขตหนองจอกมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 23,626 ตารางกิโลเมตร นับเป็นเขตที่มีพื้นที่มากที่สุดของกรุงเทพมหานคร เขตหนองจอกมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตลาคกระบัง กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมือง และอำเภอบางน้ำเปรี้ยวจังหวัด

ฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

กานการคมนาคม

ทางบก มีถนนรามอินทรา เป็นทางหลวงแผ่นดิน แยกจากถนนพหลโยธินถึงเขตมีนบุรี และจากเขตมีนบุรีมีถนนสุวินทวงศ์ เชื่อมถึงจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทางน้ำ เนื่องจากสภาพพื้นที่ของเขตหนองจอกเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตร เขตหนองจอกจึงมีคลองต่าง ๆ มากมาย โดยมีคลองหลักอยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทานและผ่านเขตหนองจอกคือ

- คลองเกา
- คลองสิบ
- คลองสิบเอ็ด
- คลองสิบสอง
- คลองสิบสาม
- คลองสิบสี่
- คลองแสนแสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- คลองลำปลาทิว
- คลองนครเนื่องเขต

นอกจากนี้ยังมีคลองขอยต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบอีกมากมายและเชื่อมระหว่างคลองหลัก โดยสามารถติดต่อกันได้ทุกหมู่บ้าน

เขตการปกครอง

เขตหนองจอกแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 แขวง รวม 93 หมู่บ้าน
โคกแก้ว

1. แขวงกระทู้มรายมี 18 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 12,206 คน เป็นชายจำนวน 6,056 คน หญิง 6,150 คน รวม 1,750 ครอบครัว
2. แขวงหนองจอกมี 13 หมู่บ้าน จำนวน 8,466 คน เป็นชายจำนวน 4,496 คน หญิง 3,970 คน รวม 1,056 ครอบครัว
3. แขวงคลองสิบมี 14 หมู่บ้าน จำนวน 5,485 คน เป็นชายจำนวน 2,711 คน หญิงจำนวน 2,774 คน รวม 654 ครอบครัว
4. แขวงคลองสิบสองมี 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,150 ครอบครัว เป็นชายจำนวน 2,674 คน หญิง 2,476 คน รวม 710 ครอบครัว
5. แขวงโคกแฝดมี 11 หมู่บ้าน จำนวน 7,136 คน เป็นชาย จำนวน 3,604 คน หญิง 3,532 คน รวม 907 ครอบครัว
6. แขวงลำผักชีมี 10 หมู่บ้าน จำนวน 5,521 คน เป็นชาย จำนวน 2,647 คน หญิง 2,844 คน รวม 448 ครอบครัว
7. แขวงลำคอกยั้งมี 8 หมู่บ้าน จำนวน 4,585 คน เป็นชาย 2,246 คน หญิงจำนวน 2,340 คน รวม 618 ครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. แขวงคูฝั่งเหนือมี 8 หมู่บ้าน จำนวน 4,430 คน เป็นชายจำนวน 2,254 คน หญิง 2,236 คน รวม 677 ครอบครัว

งานเศรษฐกิจ

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของ เขตหนองจอกเป็นที่ราบลุ่ม มีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ ประชาชนส่วนใหญ่ยึดอาชีพทางการเกษตร เป็นหลักมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่ไถ่แก่การทำนา อาชีพของประชาชนในเขตหนองจอกแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ใกล้เคียงนี้

ทำนาประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์

รับจ้าง, รับราชการ และค้าขาย ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์

ทำสวน ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

อื่น ๆ ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

ข้อมูลดังกล่าวคนควาจาก (เอกสารแนะนำเขตหนองจอก) พ.ศ. 2525

สุรินทร์ ชาตนนท์ จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออกของประเทศ มีเนื้อที่ประมาณ 4,544 ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น 404,065,571 คน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรประมาณร้อยละ 85 โดยแยกเป็นอาชีพต่าง ๆ คือ ทำนา, ทำสวน, ทำไร่, เลี้ยงสัตว์, ค้าขาย, รับจ้าง และรับราชการ สินค้าที่ขึ้นชื่อและประชาชนโดยทั่วไปรู้จักกันดีได้แก่ ข้าวหอมมะลิ จากอำเภอบางคล้า และอำเภอเมือง ที่ตั้งของจังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศตะวันตกติดต่อกับแขวงกระทู้มราย และเขตลาคกระบัง สภาพภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดูกาล อยู่ในลักษณะกึ่งชื้น มีอุณหภูมิสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 35 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,295 มิลลิเมตร ในจำนวนนี้ 85 เปอร์เซ็นต์มีฝนตกในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเริ่มในเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม การชลประทาน มีโครงการพระองค์เจ้าไชยานุชิต มีแม่น้ำบางปะกง เป็นแม่น้ำสายใหญ่

และมีคลองแสนแสบ คลองนครเนื่องเขต คลองอุ้มมลจร คลองเคโซ ซึ่งเป็น
คลองสายสำคัญ การส่งน้ำไปยังพื้นที่เพาะปลูก

หมายเหตุ ข้อมูลที่ค้นคว้ามาจาก "สุรินทร์ ชากนนต์"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการและอุปกรณ์

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกร ทั่วนาแขวงกระทุมราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ใ้ทำการศึกษา 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 7, 8, 9, 10 และ 11 มีสมาชิกทั้งหมด 184 ครอบครัว โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่าง 92 ครอบครัว หรือร้อยละ 50 ของสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม และนำไปสัมภาษณ์กับหัวหน้าครอบครัว ซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลโดยทั่วไปเกี่ยวกับพื้นฐานฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับอาชีพและรายได้
- ตอนที่ 3 ภาวะหนี้สินของเกษตรกร
- ตอนที่ 4 ที่ดินและการใช้ประโยชน์
- ตอนที่ 5 การจำหน่ายผลผลิต
- ตอนที่ 6 การบริการและช่วยเหลือทางสังคม

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ โดยนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขแล้ว จึงนำไปสัมภาษณ์สมาชิก จำนวน 92 ครอบครัว และนำผลการสำรวจมาแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทราบ ภาวะเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ต่างา และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค โดยทั่ว ๆ ไป ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ และวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

$$1. \text{ ร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n = จำนวนตัวอย่างของสมาชิกที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ทำการศึกษา

$$2. \text{ การหาค่าเฉลี่ย} \quad \bar{x} = \frac{\sum f_i x_i}{N}$$

กำหนดให้

x = ค่าเฉลี่ย

x_i = คะแนนของคนที่ 1 ($i = 1, 2, 3 \dots n$)

f_i = ความถี่

N = จำนวนตัวอย่างของสมาชิกเกษตรกร ทั่วาทั้งหมด

$$3. \text{ การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum f (x - \bar{x})^2}{N}}$$

กำหนดให้

S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

- x = คะแนนในช่วงเดียวกัน
 xi = ทวิกลาง เลขคณิต
 N = จำนวนตัวทั้งหมด

แล้วหาค่าในช่วงที่สูงสุดและต่ำสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

ตารางที่ 1

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
อายุของหัวหน้าครอบครัว โดยเฉลี่ย 50.62 ปี	92	100	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ± 12.28

อายุของหัวหน้าครอบครัวโดยเฉลี่ย 50.62 ปี ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง ³⁸⁻⁹⁴ 83.34-
62.9 ปี ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ± 12.28 ปี หัวหน้าครอบครัวที่มีอายุต่ำสุดคือ
20 ปี และสูงสุดคือ 71 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	81	88.05	
หญิง	11	11.95	

เพศ หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นชาย มีจำนวนถึง 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.05 และเป็นหญิง 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.95 สำหรับหัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้หญิงนั้น มีสาเหตุมาจากเป็นหม้ายที่สามีถึงแก่กรรม หรือการหย่าร้าง

ตารางที่ 3

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
การศึกษาของหัวหน้า ครอบครัว			
- อ่านไม่ออก	8	8.70	
- อ่านออกเขียนได้	13	14.13	
- ประถมศึกษา	67	72.82	
- มัธยมศึกษา	4	4.32	
- อื่น ๆ ไปรกระบุ	0	0	

การศึกษา หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.82 นอกนั้นอ่านไม่ออก และอ่านออกเขียนได้ มัธยมศึกษาและอื่น ๆ มีจำนวน 8, 13, 4, 0 คิดเป็นร้อยละ 8.70, 14.13, 4.32 และ 0 ตามลำดับ

97814

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
การนับถือศาสนาของสมาชิก หัวหน้าครอบครัว			
- พุทธ	53	57.60	
- อิสลาม	39	42.40	
- คริสต์	-	-	

นับถือศาสนา หัวหน้าครอบครัวส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.00 และนับถือศาสนาอิสลาม 39 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 42.40 ส่วนศาสนาคริสต์ ปรากฏว่าไม่มีผู้นับถือ (เฉพาะในเขตที่ทำการวิจัย)

ตารางที่ 5

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย, ไร่, เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ลักษณะของครอบครัว			
- โสด	1	1.09	
- สามี ภรรยา (อยู่ 2 คน)	4	4.35	
- มีบุตรรวมอยู่ด้วย	67	72.82	
- มีบุตร วิชา ทำงาน แล้ว รวมอยู่ด้วย	20	21.74	

ลักษณะของครอบครัว ส่วนใหญ่มีบุตร วิชา รวมอยู่ด้วย 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.82 มีบุตร วิชา ที่แต่งงานแล้วรวมอยู่ด้วย 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.14 นอกนั้น เป็นโสด และอยู่เฉพาะสามี ภรรยา จำนวน 1 และ 4 คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.09 และ 4.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 6

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
การศึกษาของสมาชิกภายในครอบครัว			
- ยังไม่ได้เข้าโรงเรียน	140	17.77	อัตราเฉลี่ย 1.52 คน
- ระดับประถมศึกษา	388	49.23	อัตราเฉลี่ย 49.23 คน
- ระดับมัธยมศึกษา	168	21.32	อัตราเฉลี่ย 21.32 คน
- ระดับปริญญา	92	11.68	อัตราเฉลี่ย 11.68 คน

การศึกษาของสมาชิกภายในครอบครัว ส่วนใหญ่การศึกษาของสมาชิกในครอบครัว ศึกษาในระดับชั้นประถม 388 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.23 นอกจากนี้ยังไม่เข้าศึกษา มีระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญา จำนวน 140, 168, 92 คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.77, 21.32, 11.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 7

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สภาการสมรส			
- โสภ	7	7.61	
- สมรส	72	78.26	
- หมาย	13	14.13	
- หาราง	-	-	

สภาการสมรส สมาชิกเกษตรกรส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 72 ราย
 คิกเป็นอัครารอยละ 78.26 นอกนั้นเป็นโสภ, หมาย และหาราง จำนวน 7,
 13 และ 0 และคิกเป็นอัครารอยละ 7.61 และ 14.13 ตามลำดับ

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8

ลักษณะทั่วไปของสมาชิกเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สภาพการอาศัยของ เกษตรกร			
- ตั้งแต่เกิด	79	85.87	
- ย้ายมาจากที่อื่น	11	14.13	

สภาพการอาศัยของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกเกษตรกรอาศัยอยู่ตั้งแต่เกิดหรือตั้งเดิม จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.87 สมาชิกย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.13

ตารางที่ 9

ลักษณะทั่วไปของสมาชิก เกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สาเหตุของการย้าย ภูมิลำเนาของ เกษตรกร			
- แคนงาน	7	53.85	ค่าเฉลี่ย 27.06 มีส่วน
- การอาชีพ	4	30.77	เบี่ยงเบนมาตรฐาน
- ติดตาม บิคา มารคา	2	15.38	± 16.36 ปี

ย้ายภูมิลำเนาของสมาชิก จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกร ย้ายมาจากภูมิลำเนาอื่น จำนวน 13 ราย ในการย้ายภูมิลำเนาโดยเฉลี่ย 27.06 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ± 13.36 ปี ซึ่งมีการย้ายตั้งแต่ 13.70 ถึง 40.42 ปี มากที่สุดระดับภูมิลำเนาต่ำสุด 6 ปี มากที่สุด 62 ปี ในการย้ายภูมิลำเนาที่มีสาเหตุ มาจาก การแต่งงาน, การอาชีพ และติดตาม บิคา มารคา คิดเป็นร้อยละ 53.85 30.77 และ 15.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 10

ระยะเวลาในการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำนวน .92 คน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน	หมายเหตุ
ระยะเวลาในการ ประกอบอาชีพ	22.2	± 10.18	

ระยะเวลาในการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกเกษตรกร จำนวน 93 ราย มีอายุในการประกอบอาชีพเฉลี่ย 22.2 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ± 10.18 ซึ่งมีการประกอบอาชีพถาวรเกษตรตั้งแต่ 11 ปี ถึง 40 ปี มากที่สุด

ตารางที่ 11

อาชีพและรายได้

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
อาชีพหลักของสมาชิก			
- หานา	87	94.57	
- ห่าสวนผัก	-	-	
- ห่าสวนผลไม้	-	-	
- คาชาย	-	-	
- เลี้ยงสัตว์	-	-	
- รับจ้าง	5	5.43	

อาชีพหลักของสมาชิก ส่วนใหญ่อาชีพหลักของสมาชิก คือ หานา จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.57 ราย ลงมา คือ การรับจ้าง จำนวน 5 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 5.43

ตารางที่ 12

อาชีพและรายได้

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
อาชีพรองของสมาชิก			
- ทานา	22	23.91	
- ทำสวนผัก	10	10.87	
- ทำสวนผลไม้	6	6.52	
- ค้าขาย	14	15.22	
- รับราชการ	9	9.78	
- รับจ้าง	31	33.70	

อาชีพรองของสมาชิกส่วนใหญ่ อาชีพรองของสมาชิก คือ รับจ้าง จำนวน 31 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 33.70 นอกนั้น ทานา, ทำสวนผัก, ทำสวนผลไม้ ค้าขาย และรับราชการ จำนวน 22, 10, 6, 14 และ 3 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 23.91, 10.87, 6.52, 15.22 และ 9.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 13

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
การ เป็นสมาชิกสถาบัน เกษตรกร			
- เป็นสมาชิก	92	100.00	
- ไม่เป็นสมาชิก	0	0.00	

การ เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกร เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 แสดงว่า เกษตรกรมีความสนใจที่จะร่วมเข้า เป็นสมาชิกสถาบันการ เกษตรทั้งหมด

ตารางที่ 14

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ประเภทสถาบันที่กลุ่ม เกษตรกร เป็นสมาชิก			
- กลุ่มเกษตรกร	83	90.22	
- สหกรณ์การเกษตร	5	5.43	
- กลุ่มลูกค้า ช.ก.ส.	4	4.35	
- ลูกธนาคารพาณิชย์	-	-	

สถาบันที่เกษตรกร เป็นสมาชิก ส่วนใหญ่เกษตรกรจะ เข้า เป็นสมาชิกของ
กลุ่มเกษตรกร จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.22 นอกนั้นสหกรณ์การเกษตร
กลุ่มลูกค้าของ ช.ก.ส. คิดเป็นร้อยละ 5.43, 4.35 ตามลำดับ ส่วนลูกค้าของ
ธนาคารพาณิชย์นั้น ไม่มีผู้สมัคร เป็นสมาชิกเลย แสดงความหมายของธนาคารพาณิชย์
ไม่ได้เข้ามามีส่วนในการช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรเลย

ตารางที่ 15

ชนิดของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสถาบันเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
สมาชิกได้รับประโยชน์จากสถาบันการ เกษตรกร			
- ใ้คู้โดยเสียดอกเบี้ยต่ำ	4	4.35	
- ใ้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการ ชลประทาน	-	-	
- ใ้รับความช่วยเหลือในเรื่องของ การจำหน่ายผลผลิต	27	29.35	
- ใ้รับความช่วยเหลือในเรื่องการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์	61	66.30	

ประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับ ส่วนใหญ่ใ้รับความช่วยเหลือในเรื่องของการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 61 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 66.30 นอกนั้นใ้คู้เงินโดยเสียดอกเบี้ยต่ำ ใ้รับความช่วยเหลือในเรื่องของการจำหน่ายผลผลิต จำนวน 4 และ 27 โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ 4.35 และ 29.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 16

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สมาชิกเคยขอกู้เงินจากสถาบันการ เกษตร			
- เคย	34	36.96	
- ไม่เคย	58	63.04	

ส่วนใหญ่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่เคยขอกู้เงินเป็นจำนวน 58 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 63.04 ส่วนสมาชิกที่เคยขอกู้เงิน จำนวน 34 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.96 แสดงว่าเกษตรกรยังไม่นิยมขอกู้เงินจากสถาบันการเกษตร

ตารางที่ 17

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ประเภทและจำนวนเงินกู้ จากสถาบันการเกษตร			
- ระยะเวลาสั้นคิกเฉลี่ย 4,579 บาท	19	55.8	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 1,664 บาท
- ระยะเวลาปานกลางคิก เฉลี่ย 7,750 บาท	8	23.53	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 1,199 บาท
- ระยะยาวคิกเฉลี่ย 31,571 บาท	7	20.59	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 21,084 บาท

ประเภทและจำนวน การกู้เงินจากสถาบันการเกษตร จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกู้เงินประเภทต่าง ๆ และมีจำนวนดังต่อไปนี้

- ประเภทเงินกู้ระยะสั้น มีสมาชิกกู้เงินระยะสั้น จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.88 ของจำนวนทั้งหมดที่กู้เงิน โดยมีเงินกู้เฉลี่ยรายละ 4,579 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1,664 บาท คนที่กู้ค่าสุด 2,000 บาท และสูงสุด 7,000 บาท

- ประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง มีสมาชิกกู้เงินระยะปานกลาง จำนวน 8 รายคิดเป็นร้อยละ 23.53 ของจำนวนเงินกู้ทั้งหมด โดยมีเงินกู้เฉลี่ย 7,750 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 1,199 บาท คนที่กู้ค่าสุด 6,000 บาท และสูงสุด 10,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เงินกู้ระยะยาว มีสมาชิกกู้เงินระยะยาว จำนวน 7 ราย คิดเป็น ร้อยละ 20.59 ของจำนวนเงินกู้ทั้งหมด โดยกู้เงินเฉลี่ยรายละ 3,157 บาท มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 21,084 บาท คนที่กู้ต่ำสุด 26,000 บาท และกู้ สูงสุด 40,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ประเภทแหล่งเงินกู้ยืมนอกสถานที่			
- พอคา แมคา	47	69.12	
- ญาติ	13	19.12	
- เพื่อนบ้าน	7	10.29	
- ชาราชการ	1	1.47	

การขอกู้เงินนอกสถาบันของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่จะขอกู้เงินจากพอคา แมคาเป็นจำนวน 47 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 69.12 นอกจากนั้นขอกู้จาก ญาติ, เพื่อนบ้าน, ชาราชการ จำนวน 13, 7, 1 คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.12, 10.29 และ 1.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 19

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สมาชิกได้รับความช่วยเหลือในการขาย ผลิตภัณฑ์จากสถาบันการเกษตร			
- ได้รับความช่วยเหลือ	78	84.78	
- ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	14	15.22	

ปัจจุบันเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ ในเรื่องการขายผลิตภัณฑ์ จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.78 นอกนั้นไม่ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขายผลิตภัณฑ์ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.22 สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขายผลิตภัณฑ์นั้น เพราะอยู่ห่างไกล ไม่สะดวกในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และมีพ่อค้ามารับซื้อถึงบ้าน เป็นการสะดวกกว่า

ตารางที่ 20

ภาวะหนี้สินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของสถาบันการ เกษตรที่ให้ความ ช่วยเหลือ			
- สหกรณ์การ เกษตร	14	17.95	
- กลุ่มเกษตรกร	64	82.05	

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้รับความช่วยเหลือ จากกลุ่มเกษตรกร จำนวน 64 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 82.05 นอกนั้นได้รับความช่วยเหลือจากสหกรณ์การเกษตร จำนวน 14 ราย คิดเป็น อัตราร้อยละ 17.95

ตารางที่ 21

ที่ดินและการใช้ประโยชน์

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
การมีที่ดินของสมาชิกกลุ่ม เกษตรกร			
- มี	29	31.52	
- ไม่มี	63	68.48	

จากตาราง 44 ที่ดินและการใช้ประโยชน์ การถือครองที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.48 ส่วนเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
จำนวนที่ดินที่สมาชิกถือครอง (ของตนเองและเช่ารวมกัน)			
- จำนวนที่ดินที่เช่าเฉลี่ย 37.16 ไร่	63	68.48	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 19.08
- ของตนเองเฉลี่ย 21.46 ไร่	29	31.52	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน + 13.944

จำนวนที่ดินที่เกษตรกรถือครอง เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องเช่าที่ดินทำการเกษตร จำนวน 63 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 68.48 นอกจากนั้นเป็นของตนเอง 29 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 31.52 จำนวนที่ดินที่ต้องเช่า โดยเฉลี่ยประมาณ 37.16 ไร่ และของตนเองโดยเฉลี่ยประมาณ 21.46 ไร่

ตารางที่ 23

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ประเภทสิทธิในการครอบครองที่ดินของ สมาชิก			
- โฉนด	7	24.14	
- น.ส. 3	22	75.86	
- ส.ค. 1	0	-	

ถือครองที่ดินโดยเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง ถือครองที่ดิน โดย น.ส.3 จำนวน 22 ราย คิดเป็นอัตราร้อยละ 75.86 นอกนั้นถือครองโดยโฉนด จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.14

ตารางที่ 24

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ลักษณะที่ดินทำการเกษตร			
- เช่า	85	92.39	
- ไม่เช่า	7	7.61	

เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงเช่าที่ดินทำการเกษตร จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.39 นอกนั้นไม่เช่า จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.61 ซึ่งแสดงว่ามีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

ตารางที่ 25

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ลักษณะการเสียค่าเช่าที่ดิน			
- เงินสด	43	52.27	
- ผลผลิต	42	47.73	
- ทั้ง เป็น เงินสดและผลผลิตรวมกัน	-	-	

การเสียค่าเช่า เกษตรกรเสียค่าเช่าในรูปของเงินสด 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.27 และเสียค่าเช่าในรูปของผลผลิต จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 26

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	เหตุผล
ประเภทบุคคลให้เช่าที่ดินทำการเกษตร			
- พอคา แมคา	23	20.51	
- ญาติ พี่น้อง	7	8.99	
- เพื่อนบ้าน	12	15.38	
- คหบดี	43	55.14	

การเช่าที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่เช่าที่ดินมาจากคหบดี จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.14 นอกจากนั้นเช่ามาจาก พอคา แมคา ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน จำนวน 23, 7 และ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.51, 8.97 และ 15.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 27

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วยท่วัก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ลักษณะประเภทของสัญญาเช่าที่ดิน			
- คกลงควยวาวาจา	30	35.29	
- ทำหนังสือสัญญา	55	64.71	

ลักษณะประเภทของสัญญาเช่าที่ดิน ส่วนใหญ่ทำหนังสือสัญญา จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.71 และสัญญาเช่าใช้วิธีคกลงควยวาวาจา จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.29

ตารางที่ 28

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ระยะเวลาในการเช่าที่ดินทำการ เกษตร โดยเฉลี่ยนาน 1 ปี	85	100	

ส่วนใหญ่ผู้เช่าที่ดินทำกิน มีการกำหนดสัญญาเช่าโดยเฉลี่ย 1 ปี เพราะ
ฉะนั้นเมื่อครบ 1 ปี ต้องมีการทำสัญญากันใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
สาเหตุที่เกษตรกรเช่าที่ดิน			
- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง	73	85.88	
- มีที่ดินน้อยไม่พอทำกิน	11	19.94	
- มีที่ดินเป็นของตนเองแต่อยู่ห่างไกล	1	1.18	

สาเหตุที่ครองเช่าที่ดิน ส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.88 นอกจากมีที่ดินน้อยไม่พอทำกิน มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่อยู่ห่างไกล จำนวน 11, 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.94 และ 1.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 30

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
กำหนดเวลาในการจ่ายค่าเช่า			
- หลัง เก็บเกี่ยวผลผลิต	85	100	
- ก่อน เก็บผลผลิต	-	-	
- จ่ายค่าเช่าทันทีที่ตกลงหรือทำสัญญา	-	-	

กำหนดเวลาในการจ่ายค่าเช่า ส่วนใหญ่จะจ่ายค่าเช่าหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว เป็นจำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 31

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร เซนต	หมายเหตุ
การปรับปรุงที่ดินของสมาชิก			
- บำรุง	46	50.00	
- ไม่บำรุง	46	50.00	

การปรับปรุงที่ดิน เกษตรกรมีการปรับปรุงดินจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเกษตรกรที่ไม่ปรับปรุงดินจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของการปรับปรุงที่ดิน			
- ใส่มุขหมัก มุขคอก	43	93.48	
- ปลูกพืชหมุนเวียน	3	6.52	
- ปลูกพืชคลุมดินหรือพืชตระกูลถั่ว	-	-	

เกษตรกรมีการบำรุงและปรับปรุงดิน โดยการใส่มุขคอก มุขหมัก เป็นจำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.48 นอกนั้นปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชคลุมดินหรือพืชตระกูลถั่ว เป็นจำนวน 3, 0 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.52 และ 0 ตามลำดับ

ตารางที่ 33

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของปยุบ่ารุงกิน			
- ปยุคอก	15	16.30	
- ปยุหมัก	-	-	
- ปยุเคมี	77	83.70	

ชนิดของปยุบ่ารุงกิน ส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้ปยุเคมีเป็นจำนวน 77 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 83.70 นอกนั้นใช้ปยุคอก ปยุหมัก จำนวน 15, 0 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.30, 0 ตามลำดับ

ตารางที่ 34

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของพืชที่ไถ่ปฎิ			
- นาข้าว	92	100.00	
- สวนผัก	-	-	
- สวนผลไม้	-	-	

แสดงว่ามีการใช้ปฎิไถ่ปฎิกับนาข้าว จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 100
ส่วนสวนผักและสวนผลไม้ ไม่มีการใช้ปฎิไถ่ปฎิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 35

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ใ้ปลูกเคมีกับนาข้าวอัครา เฉลี่ย กิโลกรัม/ไร่ - ใ้ปลูกเคมีกับสวนผัก อัครา เฉลี่ย กิโลกรัม/ไร่ - ใ้ปลูกเคมี กับสวนผล ไม้อัครา เฉลี่ย กิโลกรัม/ไร่	92	100	อัครา เฉลี่ย 31.7 กิโลกรัม/ไร่ ส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ± 14.61 ไร่

ใ้ปลูกเคมีกับนาข้าวอัครา เฉลี่ย 31.7 กิโลกรัม/ไร่ ส่วน เบียง เบนมาตรฐาน ± 14.61 ช่วงที่ใ้ปลูกค่าสุด 10 กิโลกรัมต่อไร่ และช่วงที่ใ้มากที่สุด 50 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนสวนผักและสวนผลไม้ ไม่มีการใ้ปลูก

ตารางที่ 36

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
แหล่งการจำหน่ายปุ๋ย			
- กลุ่มเกษตรกร	53	57.61	
- สหกรณ์การเกษตร	2	2.17	
- กรมส่งเสริมการเกษตร	-	-	
- พอคา	37	40.22	

แหล่งการจำหน่ายปุ๋ย ส่วนใหญ่เกษตรกรซื้อปุ๋ยมาจาก กลุ่มเกษตรกร จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.61 นอกจากนั้นซื้อมาจาก สหกรณ์การเกษตร พอคา เป็นจำนวน 2, 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.17 และ 40.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 37

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
วิธีอนุรักษ์ดินและน้ำของสมาชิก			
- ชุกบ่อ	57	61.96	
- ทำคลองส่งน้ำ	35	38.04	
- ปลูกพืชคลุมดิน	-	-	
- ปลูกพืชหมุนเวียน	-	-	

วิธีอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่วนใหญ่จะชุกบ่อเป็นจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.96 นอกจากนั้นทำคลองส่งน้ำ ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน จำนวน 35, 0, 0 คิดเป็นร้อยละ 38.04, 0, 0 ตามลำดับ

ตารางที่ 38

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
การใช้ที่ดินหลังจากการเก็บเกี่ยวของ สมาชิก			
- ใช้	54	58.70	
- ไม่ใช่	38	41.30	

หลังจากการเก็บเกี่ยวแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้ประโยชน์จากที่ดิน จำนวน
54 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.70 ส่วนเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากที่ดินจำนวน
38 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.30

ตารางที่ 39

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
การใช้ที่ดินหลังจากการ เก็บเกี่ยว			
- พำนาปรัง	47	87.04	
- ทำสวนผัก	7	41.30	

การใช้ประโยชน์จากที่ดิน หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้ทำนา
ปรัง จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.04 นอกนั้นทำสวนผัก 7 ราย คิดเป็น
อัตราร้อยละ 41.3

ตารางที่ 40

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัด เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
อุปสรรคในการดำเนินการผลิต			
- มี	92	100.00	
- ไม่มี	-	-	

อุปสรรคในการผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่มีอุปสรรคในการผลิต จำนวน
92 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 41

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของอุปสรรคในการผลิต			
- เงินทุน	73	79.35	
- แรงงาน	14	15.22	
- ที่ดิน	5	5.43	

อุปสรรคในการผลิต ส่วนใหญ่คือเงินทุน ซึ่งมีจำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.35 นอกจากนั้น แรงงาน ที่ดิน จำนวน 14, 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.43

ตารางที่ 42

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ปัญหาเกี่ยวกับศัตรูพืชในแปลงเพาะ ปลูก			
- มี	92	100.00	
- ไม่มี	-	-	

* มีศัตรูพืชในพื้นที่เพาะปลูกเป็นส่วนใหญ่ เป็นจำนวน 92 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 43

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของสัตว์พืช			
- โรค	92	100.00	
- แมลง	92	100.00	
- สัตว์	92	100.00	

มีสัตว์พืชรวมกัน ส่วนใหญ่ได้แก่ โรค แมลง สัตว์ เป็นจำนวน 92 ราย
คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 44

ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย ไร่ เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ลักษณะการป้องกันศัตรูพืช			
- ปกป้องกัน	92	100.00	
- ไม่ปกป้องกัน	-	-	

เกษตรกรสวนใหญ่ปกป้องกันศัตรูพืช จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ

100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 45

การจำหน่ายผลผลิต

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
แหล่งจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก			
- ซื้อขายกันเอง	-	-	
- ขายที่ตลาด	-	-	
- พอคามารับซื้อถึงที่	87	94.57	
- สหกรณ์การ เกษตร	5	5.43	

เกษตรกรขายผลผลิต ส่วนใหญ่ให้กับพอค่าที่เขามารับซื้อถึงที่ จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.57 นอกจากนั้นขายให้กับสหกรณ์การเกษตร จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.43

ตารางที่ 46

การจำหน่ายผลผลิต

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์ เซนต์	หมายเหตุ
ปัญหาในการจำหน่ายผลผลิต			
- เคย	92	100.00	
- ไม่เคย			

ปัญหาในการขายผลผลิต เกษตรกรส่วนใหญ่จะประสบปัญหาในการ
จำหน่ายผลผลิตจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 47

การจำหน่ายผลผลิต

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วัค เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
ชนิดของปัญหาในการจำหน่ายผลผลิต			
- มีผู้ซื้อน้อย	-		
- ราคาตกต่ำ	83	90.21	
- พอคาคคโอง	8	8.70	
- พืชผลเน่าเสีย	1	1.09	

ปัญหาในการขายผลผลิตนั้น ส่วนใหญ่ราคาของผลผลิตจะตกต่ำ จำนวน 83 ราย คิดเป็น 90.21 นอกนั้นมีผู้ซื้อ พอคาคคโอง พืชผลเน่าเสีย จำนวน 0, 8 และ 1 คิดเป็นอัตราร้อยละ 0, 8.70, 1.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 48

การจำหน่ายผลผลิต

รายการ	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย วิก เปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
แหล่งขายของราคาผลผลิต			
- พอคาคคนกลาง	44	51.76	
- โรงเรียน	7	8.24	
- เพื่อนบ้าน	6	7.06	
- วิทยุ	23	27.06	
- อื่น ๆ (ข้าราชการ พนักงานส่งเสริม)	5	5.88	

เกษตรกรรุกราคาขึ้นลงของผลผลิต ส่วนใหญ่เกษตรกรรุกราคาขึ้นลงของผลผลิต มาจากพอคาคคนกลาง จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.76 นอกจากนั้นรุกราคาขึ้นลงเกี่ยวกับผลผลิตมาจาก โรงเรียนเพื่อนบ้าน วิทยุ อื่น ๆ จำนวน 7, 6, 23 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.24, 7.06, 27.06, 5.88 ตามลำดับ

ตารางที่ 49

การบริการและการช่วยเหลือทางสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

รายการ	เคย	ไม่เคย	หมายเหตุ
1. อบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	34 (6.96)	58 (63.04)	
2. อบรมลูกเสือชาวบ้าน	42 (45.65)	50 (54.35)	
3. การอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ	14 (15.22)	78 (84.78)	
4. อบรมกองร้อยอาสาสมัครรักษา กินแค้น	0 (0.00)	92 (100)	
5. อบรมผู้สื่อข่าวสาธารณสุข	17 (18.48)	75 (81.52)	
6. อบรมบรรเทาสาธารณภัย	5 (5.43)	87 (94.57)	
	112 (20.29)	440 (79.71)	552 (100)

การบริการและช่วยเหลือทางสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่เป็นลูกเสือชาวบ้าน จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.65 นอกนั้น อบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ, ไทยอาสาป้องกันชาติ, อบรมกองร้อยอาสาสมัครรักษากินแค้น ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข และบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 34, 14, 0, 17, 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.96, 15.22, 0, 18.48, 5.43 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า อายุผู้ประกอบอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 38.34 - 62.90 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และประกอบอาชีพในการทำนา ประมาณ 94.57 เปอร์เซ็นต์ และคงเช่าที่ดินทำการเกษตร ประมาณ 92.39 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุที่คงเช่าที่ดิน เนื่องจากไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง เกษตรกรมีการปรับปรุงดินให้อุดมสมบูรณ์อยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใส่ปุ๋ยเคมี ส่วนใหญ่ปุ๋ยเคมีที่ซื้อมาบำรุงดินจะซื้อมาจากกลุ่มเกษตรกร หลังจากสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอีกครั้งโดยการทำนาปรัง เกษตรกรมีอุปสรรคที่สำคัญในการผลิตคือ เงินทุนไม่เพียงพอ ตลอดจนมี โรค แมลง สัตว์ มารบกวนมาก นอกจากนี้สมาชิกเกษตรกรส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในเรื่องของการจำหน่ายผลผลิต ราคาผลผลิตตกต่ำและถูกพ่อค้าคดโกง

มีสถาบันสินเชื่ออยู่หลายแห่ง แต่เกษตรกรนิยมไปกู้จาก พ่อค้า แม่ค้า ญาติพี่น้อง กลุ่มเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ภาวะเศรษฐกิจค่อนข้างตกต่ำ เพราะไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง

ในบ้านข่าวสารการเกษตร ส่วนใหญ่จะรับฟังจากวิทยุ และเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ผู้เริ่มให้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ คือพนักงานส่งเสริมการเกษตร สมาชิกของกลุ่มเกษตรกร เขาร่วมบริการและช่วยเหลือสังคม ในรูปของกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ไทยอาสาป้องกันชาติ หน่วยบรรเทาสาธารณภัย ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข

ขอเสนอแนะ

1. ในคํานการผลิต กรมส่งเสริมการเกษตร ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นตองใช้ในการผลิตมาจำหน่ายให้สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในราคาที่ถูกลงและมีคุณภาพดี
2. ปัญหาในคํานการจำหน่ายผลผลิต รัฐบาลควรจะช้จัดปัญหาพ้อคาคคนกลางเอาโรคเอาเปรียบเกษตรกร โดยรัฐบาลควรจะเป็นมือเข้ามารับซื้อ หรือประกันราคาผลิตผลของสมาชิก และให้ความสะดวกในการจัดจำหน่าย
3. แหล่งสินเชื่อ รัฐบาลควรกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มจำนวนวงเงินกู้ให้มากขึ้นและเสี่ยคอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ
4. รัฐบาลควรจะหาทางแก้ไขในกรณีทีสมาชิกไม่มีที่ดิน เป็นของตนเอง โดยรัฐบาลซื้อที่ดินจากเอกชนแล้วนำมาให้สมาชิกเช่าซื้อ และกำหนดให้ผ่อนส่งในระยะยาว เมื่อดึงกำหนดแล้วรัฐบาลก็ออกใบกรรมสิทธิ์ให้ แต่กรรมสิทธิ์นั้นควรอยู่ในรูปของ สค. 1 วิธีนี้จะทำให้สมาชิกมีกำลังใจในการผลิตและผลิตออกอาจจะเพิ่มขึ้นอีก
5. รัฐบาลควรจะได้จัดตั้งหน่วยงานศึกษาและวิจัยปัญหาการผลิตของเกษตรกรโดยทั่วไป เพื่อจะได้ข้อมูลทีถูกต้องในการแก้ปัญหา

บรรณานุกรม

กองเศรษฐกิจการเกษตร, กรมการข้าว, ก้าวไปกับกลุ่มชาวนา. ฉบับที่ 63
ปีที่ 3 2501

สุรินทร์ ชาติคนนท์, ก้าวเศรษฐกิจและสังคม อ. เมืองฉะเชิงเทรา ปัญหาพิเศษ.
ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี-
พระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร 2523/2524

แสวง กุลทองคำ, แนวทางที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย, เอกสารราย
งาน หน้า 15 2515

สำนักงานเกษตร เขตหนองจอก, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2525 เอกสารบรรยาย
สรุป เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาภาวะ เสพชรัฎถิของกัลุ่มเกษตรกร แขวงระทุ่มราย
เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

1. พื้นฐานของครอบครัว

1.1 บ้านเลขที่.....หมู่.....ตำบล.....

1.2 อายุของหัวหน้าครอบครัว ..... ปี

1.3 เพศ

ชาย

หญิง

1.4 การศึกษาของหัวหน้าครอบครัว

อ่านไม่ออก

อ่านออกเขียนได้

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.5 นัับถือศาสนา

พุทธ

คริสต์

อิสลาม

1.6 ลักษณะของครอบครัว

โสด

สามี - ภรรยา (อยู่ 2 คน)

มีบุตรรวมอยู่ด้วย

มีบุตร ซึกา แกงงานแล้วรวมอยู่ด้วย

1.7 จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว..... คน

1.8 การศึกษาของสมาชิกภายในครอบครัวจบชั้นสูงสุด

ยังไม่ได้เข้าโรงเรียน..... คน

ประถมศึกษาจำนวน..... คน

มัธยมศึกษาจำนวน..... คน

อนุปริญญาจำนวน..... คน

ปริญญาตรีจำนวน..... คน

1.9 สถานภาพการสมรส

โสด

สมรส

หม้าย

หย่าร้าง

1.10 สมาชิกเกษตรกรอาศัยอยู่ที่เขตหนองจอกในลักษณะใด

ตั้งแต่เกิด

ย้ายเพราะแต่งงาน

คึกคาม บิคา - มารดา

ย้ายเพราะอาชีพ

1.11 ถ้าย้ายมาจากที่อื่นนาน..... ปี

2. กานอาชีพและรายได้

2.1 ระยะเวลาในการประกอบอาชีพนาน..... ปี

2.2 อาชีพหลักของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ทำนา

ทำสวนผัก

ทำสวนผลไม้

ค้าขาย

- เลี้ยงสัตว์
- รับจ้าง
- รับราชการ

2.3 อาชีพพรองของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

- ทานา
- ทำสวนผัก
- ทำสวนผลไม้
- ค้าขาย
- รับราชการ
- รับจ้าง

3. ภาวะหนี่สินของสมาชิก

3.1 ท่านเคยเป็นสมาชิกของสถาบันการ เกษตรบ้างหรือไม่

- เป็น
- ไม่เป็น

3.2 ถ้าท่านเป็น เป็นสถาบันใดบ้าง

- กลุ่มเกษตรกร
- สหกรณ์การเกษตร
- กลุ่มลูกค้ำธนาคาร เพื่อการ เกษตรและสหกรณ์
- ลูกค้ำธนาคารพาณิชย์

3.3 สมาชิกใครรับประโยชน์จากสถาบันการ เกษตรอย่างไรบ้าง

- ได้กู้เงินโดย เสียดอกเบี้ยต่ำ
- ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับชลประทาน
- ได้รับความช่วยเหลือในค้ำนการจำหน่ายผลผลิต
- ได้รับความช่วยเหลือในค้ำนการจ้กท้าวส์คูปกรณ์

- 3.4 สมาชิกเคยขอกู้เงินจากสถาบันการ เกษตรบ้างหรือไม่
- เคย
- ไม่เคย
- 3.5 สมาชิกเคยขอกู้เงินจากสถาบันการ เกษตร สมาชิกขอกู้ในระยะใด
- ระยะสั้น เป็นจำนวนเงิน .....บาท
- (3 - 5 เดือน)
- ระยะปานกลาง เป็นจำนวนเงิน .....บาท
(12 เดือน)
- ระยะยาว เป็นจำนวนเงิน .....บาท
(3 - 6 ปีขึ้นไป)
- 3.6 สมาชิกเคยขอกู้เงินนอกสถาบันที่เป็น
- พ่อค้า แม่ค้า
- ญาติ
- เพื่อนบ้าน
- ข้าราชการ
- 3.7 ปัจจุบันสมาชิกได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการขาดผลผลิตบ้างหรือไม่
- ได้รับความช่วยเหลือ
- ไม่ได้รับความช่วยเหลือ
- 3.8 ถ้าสมาชิกได้รับความช่วยเหลือ สมาชิกได้รับจาก
- สหกรณ์การ เกษตร
- กลุ่มเกษตรกร
- พาณิชย์จังหวัด

4. ที่ดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

- 4.1 เกษตรกรมีที่ดินเป็นของตนเองบ้างหรือไม่
- มี
- ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2 จำนวนที่ดินที่สมาชิกถือครอง (ทั้งของตนเองและเช่ารวมกัน)
 เช่า.....ไร่
 ของตนเอง.....ไร่
 ญาติพี่น้อง.....ไร่
- 4.3 สมาชิกถือครองที่ดินโดย
- โฉนด
  - น.ส. 3
  - ส.ค. 1
- 4.4 สมาชิกมีที่ดินใหญ่อื่นเช่าบางหรือไม่
- มี
  - ไม่มี
- 4.5 สาเหตุที่ใหญ่อื่นเช่า
- มีที่ดินมาก
  - ขาดแรงงาน
  - ขาดเงินทุน
  - อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- 4.6 สมาชิกของเช่าที่ดินทำการเกษตรหรือไม่
- เช่า
  - ไม่เช่า
- 4.7 สมาชิกของเสียค่าเช่าอย่างไร
- เงินสด
  - ผลผลิต
  - ทั้ง เงินสดและ ผลผลิตรวมกัน

4.8 สมาชิกที่เช่าที่ดินทำการ เกษตรมาจากใคร

- พอลคา
- ญาติพี่น้อง
- เพื่อนบ้าน
- คหบดีในอำเภอ

4.9 สัญญาเช่าใช้วิธี

- ตกลงควยวาจา
- ทำหนังสือสัญญา

4.10 ระยะเวลาในการเช่า..... ปี

4.11 สาเหตุที่ต้องเช่าที่ดินเนื่องจาก

- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
- มีที่ดินน้อยไม่พอทำกิน
- มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่อยู่ห่างไกลที่อยู่อาศัย
- มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่สภาพดินไม่เหมาะสมสำหรับทำ
การ เกษตร

4.12 การกำหนดสัญญาเช่า กำหนดจ่ายเมื่อ

- หลัง เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ก่อน เก็บเกี่ยว
- จ่ายค่าเช่าทันทีที่ตกลงหรือทำสัญญาเช่า

4.13 สมาชิกมีการปรับปรุงที่ดินบ้างหรือไม่

- บ้าง
- ไม่มีการบ้าง

4.14 ถ้ามีการบำรุง หรือปรับปรุงปฏิบัติโดย

- ใล้ปุ๋ย
- ปลูกพืชหมุนเวียน
- ปลูกพืชคลุมดินหรือพืชตระกูลถั่วคลุมดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.15 สมาชิกใส่ปุ๋ยบำรุงดิน โภชใจ
- ปุ๋ยคอก
  - ปุ๋ยหมัก
  - ปุ๋ยเคมี
- 4.16 สมาชิกใส่ปุ๋ยนั้นกับ
- นาข้าว
  - สวนผัก
  - สวนผลไม้
- 4.17 สมาชิกใส่ปุ๋ยนั้นกับนาข้าว อัตราเฉลี่ย.....กิโลกรัม/ไร่
(ตอบสำหรับทำนาข้าว)
- 4.18 สมาชิกใส่ปุ๋ยนั้นกับสวนผัก อัตราเฉลี่ย.....กิโลกรัม/ไร่
(ตอบสำหรับทำสวนผัก)
- 4.19 สมาชิกใส่ปุ๋ยนั้นกับสวนผลไม้ อัตราเฉลี่ย.....กิโลกรัม/ไร่
(ตอบสำหรับทำสวนผลไม้)
- 4.20 สมาชิกซื้อปุ๋ยมาจาก
- กลุ่มเกษตรกร
  - สหกรณ์การเกษตร
  - กรมส่งเสริมการเกษตร
  - พ่อค้า
- 4.21 สมาชิกมีวิธีอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างไร
- ชุกบ่อ
  - ทำคลองส่งน้ำ
  - ปลูกพืชคลุมดิน
  - ปลูกพืชหมุนเวียน

5. การจำหน่ายผลผลิต

5.1 สมาชิกจำหน่ายผลผลิตให้แก่

- ซื้อขายกันเอง ขายให้พ่อค้าในหมู่บ้าน
- ขายที่ตลาด
- พ่อค้ามารับซื้อถึงที่
- สหกรณ์การเกษตร

5.2 สมาชิกเคยประสบปัญหาในการขายผลผลิตบ้างหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

5.3 สมาชิกประสบปัญหาในการขายผลผลิต ปัญหานั้นคือ

- มีผู้ซื้อน้อย
- ราคาตกต่ำ
- พ่อค้าคดโกง
- ผลิตเน่าเสียง่าย
- การขนส่งไม่ดี

5.4 สมาชิกราคาขึ้นลงของราคาผลผลิตการเกษตรจาก

- พ่อค้าคนกลาง
- โรงสี
- หนังสือพิมพ์
- เพื่อนบ้าน
- วิทยุ
- อื่น ๆ (ข้าราชการ, พนักงานส่งเสริมการเกษตร)

6. การบริการและการช่วยเหลือทางสังคม

6.1 สมาชิกเคยอบรมเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

6.2 สมาชิกเคยอบรมลูกเสือชาวบ้านบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

6.3 สมาชิกเคยอบรมไทยอาสาป้องกันชาติบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

6.4 สมาชิกเคยอบรมกองร้อยอาสาสมัครรักษากินแดนบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

6.5 สมาชิกเคยอบรมผู้สื่อข่าวสาธารณสุขบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย

6.6 สมาชิกเคยอบรมบรรเทาสาธารณภัยบ้างหรือไม่

- เคย
 ไม่เคย